

**Стефанъ броашъ крѣль въ хѣ бѣ вѣринѣ. и самодѣ жавин.
крѣль всен Срѣпъскон զемли и Поморъскон . . . и Овчарълъскон.
и Велъбуждъскон . . .**

Да дойдемъ сега на мѣстонахождението на монастира. Поменатитѣ въ христовула селища се намиратъ въ Софийско, Радомирско, Кюстендилско и Дупнишко. Това ни упътва донѣйде где да дишимъ монастира, който билъ, казва се, не отъ голѣмитѣ лаври, а отъ малкитѣ монастири. Прозвището на монастира, нареченъ **Мрачъски**, . . . въ мѣсто **Орѣховъ**, вече ни довежда прѣко кѣмъ търсеното. Покраината **Мрака** (сега Мраката) съ своето село Изворъ се споменава, както видѣхме, още въ 1330 год., по случай на Велбуждската битка. Тя и сега е запазила името си и обгръща 30 села около р. Струма, въ Радомирската околия. Мрачки села сѫ: Пещера, Раянци, Калотинци, Враня-стена, Жабляно, Бѣлово, Блатечница, Калища, Егълница, Дебели-лакъ, Каси-лакъ, Изворъ, Негованци, Кленовникъ, Житуша, Жедна, Кондофре, Чуковецъ. Проваленица, Долни-Раковецъ, Горни-Раковецъ, Бобораци, Бѣланница, Вѣрба, Прибой, Пчелинци, Поцърененци, Николаево, Лобошъ, Ковачевци, Райкиловци.¹⁾ Единствениятъ въ Мраката монастиръ Св. Никола лежи въ землището на с. Пещера. Селото се намира на единъ часъ нѣщо северно отъ гара Земенъ (Бѣлово), а монастирътъ отстои отъ срѣдището на селото нѣщо на 2 километра на северо-изтокъ. Монастирътъ е разположенъ въ малка долина, обградена съ джбообрасли хълмове. Наблизу въ мѣстото Орѣшковецъ, което отговаря на мѣсто **Орѣховъ**, се намира частъ отъ монастирскитѣ ниви. Тази мѣстностъ лежи на около километъръ на юго-изтокъ отъ монастира, на 2 километра отъ срѣдището на с. Пещера. Мѣстността много прилича на монастирската — една падина, заобиколена съ хълмове отъ три страни. Орѣшковецъ се състои отъ ливади, ниви, гора и малко овощна и зеленчукова градина, съ изворъ, който напоява ливадитѣ и градинитѣ. „Нѣкога, казва преданието, цѣлата тази мѣстностъ е била монастирска, а сетне е била усвоена отъ частни лица. По границите на тази и други мѣст-

¹⁾ Тѣзи вести за Мраката, както и сведения за сегашното състояние на монастира Св. Никола Мрачки ми даде преди години любознателниятъ учитель въ Пещера Е. п. Захариевъ.